

Spis treści

Wprowadzenie	9
1. Charakter zabudowy a podział gminy wiejskiej na okręgi wyborcze w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego – analiza uwarunkowań prawnych i przestrzennych	
Andrzej J. Kozłowski, Daniel Zadworny	13
1.1. Samorząd gminny jako podstawowa jednostka zasadniczego podziału terytorialnego państwa	14
1.2. Zadania gminy w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	17
1.3. Miejskie obszary funkcjonalne miasta wojewódzkiego	20
1.4. Podział gminy wiejskiej na okręgi wyborcze a miejski obszar funkcjonalny	24
1.5. Podział gminy na okręgi wyborcze – case study w oparciu o gminę Dywity	28
Rekomendacje	36
Podsumowanie	37
Bibliografia	38
2. Zarządzanie ryzykiem w jednostkach samorządu terytorialnego	
Beata Domańska-Szaruga	40
2.1. Ryzyko i zarządzanie ryzykiem	41
2.2. Zarządzanie ryzykiem jako element kontroli zarządczej w jednostkach samorządu terytorialnego	43
2.3. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem w jednostkach samorządu terytorialnego	48
2.4. Ocena ryzyka	50
2.5. Reakcja na ryzyko i mechanizmy kontroli	57
Rekomendacje i wnioski	60
Podsumowanie	61
Bibliografia	62

3. Analiza wskaźnikowa jako narzędzie oceny kondycji finansowej i zarządzania finansami w gminie	
Bogdan Nogalski, Anna Świrski	64
3.1. Istota zarządzania finansami w gminie	66
3.2. Analiza wskaźnikowa – narzędzie oceny kondycji finansowej gminy i zarządzania finansami gminy	70
3.3. Analiza wskaźnikowa w ocenie kondycji finansowej i jako narzędzie wspierające procesy zarządzania finansami w gminie – case study	76
Podsumowanie	81
Bibliografia	82
4. Zasady zarządzania dochodami badanej gminy w sferze podatku od nieruchomości oraz ocena ich skuteczności	
Marian Mroziewski, Monika Trusewicz	84
4.1. Budżet gminy jako narzędzie zarządzania finansami podstawowej jednostki samorządu terytorialnego	86
4.2. Podatek od nieruchomości jako źródło dochodów własnych gminy	88
4.3. Zasady planowania wpływów do budżetu z tytułu podatku od nieruchomości	95
4.4. Zasady ustalania stawek podatku od nieruchomości w badanej jednostce sektora finansów publicznych	98
4.5. Skutki dochodowe dla budżetu badanej gminy w wyniku rezygnacji z zasady maksymalizacji dochodów z tytułu podatku od nieruchomości	101
4.6. Zasady stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości w ocenianej jednostce samorządu terytorialnego	104
4.7. Analiza skuteczności zarządzania w badanej gminie zaległościami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości	107
Rekomendacje	108
Podsumowanie	109
Bibliografia	112
5. Zadłużenie w działalności jednostek samorządu terytorialnego	
Monika Wakula	114
5.1. Zadłużenie w działalności jednostek samorządu terytorialnego	114
5.2. Pojęcie i istota długu samorządowego	115
5.3. Zewnętrzne i wewnętrzne ograniczenia zaciągania długu przez jednostki samorządu terytorialnego	120
5.4. Badania własne	125
5.5. Zadłużenie gminy Siedlce – studium przypadku	135
Rekomendacje	138
Podsumowanie	139
Bibliografia	140

6. Zjawisko protekcji w organizacjach sektora publicznego na przykładzie samorządów gminnych Warmii i Mazur	
Marek Cisek, Iwona Z. Czaplicka-Kozłowska	142
6.1. Samorząd gminny w systemie zarządzania w sektorze publicznym	143
6.2. Zjawisko protekcji w prawie i literaturze naukowej	147
6.3. Metodyka badań – wyniki badań własnych	151
6.4. Analiza wskazań o występowaniu protekcji w organizacjach sektora publicznego	153
Wnioski	158
Analiza wskazań o niewystępowaniu protekcji w organizacjach sektora publicznego	158
Wnioski	160
Analiza braku wskazań o występowaniu protekcji w organizacjach sektora publicznego	161
Wnioski	163
Rekomendacje	164
Podsumowanie	164
Bibliografia	165
Notki o autorach	167